

1.982. — *hižička* f. majhna hiža, Lovr. rodb. 97. — *hižičkica* f. dem. hiža. — *hižka* = hižička. — *hižni* = hišni. — *hlapáriti-párim*, kadar je hiša topla, vrata odpirati in zapirati, da se ohladí. — *hlápslin* m. čižmarski jermen.

(Dalje prihodnjič.)

M. Valjavec.

L I S T E K.

Nazorni pouk v ljudski šoli I. del. Marljivi pedagoški pisatelj g. *Frančišek Gabršek*, nadučitelj in okrajni šolski nadzornik v Krškem, spisal je pod gorenjim naslovom 275 strani obsežno knjigo, katero je izdalio in založilo „Pedagogiško društvo“ v Krškem, natisnila pa „Národná Tiskárna“ v Ljubljani. Knjiga je pritejena po formalnih učnih stopinjah in obseza v 40. poglavijih nazorne slike, o katerih nikakor ne dvojimo, da bodo učiteljuj tako olajšale nazorni nauk. Vsaki sliki je pridejano po potrebi nekaj pregovorov, ugank, vprašanj, pametnic, pesmij i. t. d., torej gradivo, ki sosebno oživlja nazorni nauk. Gospod pisatelj bode v II. delu dovršil učno tvarino za nazorni nauk v 1. in 2. šolskem letu, v III. delu pa pride teoretiška razprava o nazornem nauku. — Naj bi slovensko učiteljstvo rado podpiralo zasluzno delovanje g. Gabrška ter z izdatnimi naročili pospešilo izdajo II. in III. dela! „Nazornega pouka“ I. del veljá 1 gld. 50 kr., kar se nam ne zdi preveč za tako obsežno in večje sestavljenou knjigo.

Krško in Krčani. Zgodovinske in spominske črtice. Spisal *Ivan Lapajne*, meščanske šole ravnatelj. Krško, 1894. založil „Odbor za olepšanje mesta“ v Krškem. Tiskal Dragotin Hribar v Celji. 147 str. — To knjige, ki se odlikuje po lepi obliki kakor sploh vse knjige iz Hribarjeve tiskarne, posvetil je odbor za olepšanje krškega mesta gospé Josipini Hočevarjevi, veliki dobrotnici in podpornici v Krškem. V 24 poglavijih podaja knjiga preobilo kulturnih in zgodovinskih črtic od starega veka do denašnjih dñij, na konci pa ima pet životopisov slavnih Krčanov (Dalmatin, Bohorič, Valvasor, Martin Hočevar, gospá Hočevarjeva). S slikami jo je okrasil S. Magolič v Celji. Cena?

»Slovanska knjižnica.« V 19. snopiči „Slovanske knjižnice“ je izšla V. Beneša-Trebitzkega povest „Počasti“, preložil Z. Ž. Trbojski, v 20.—23. snopiči pa je natisnjena „Zaobljuba“, katero je hrvaški spisal Ferd. Bečić, poslovenil Peter Medvešček. Kdor ljubi lahko berilo, ki ni brez romantiškega nadiha, njemu utegne „Zaobljuba“ ugajati, dasi je v nji to in ono kaj malo verjetno — primeri sosebno končna poglavja. Prevod ni do cela opiljen. Podčrtali smo si zlasti take stilističke nepravilnosti: „Ali se ne poznajo v naše vetrove“ (4), „V Jadranško morje me ni mikalo, ker je znauo po morskih vetrovih“ (7), „Ribata ga z vinom“ (17; zakaj ne „drgneta“?) „Globok vzdih pri vali se iz Ivanovih prsij“ (66), „Ivan je bil ves prestrašen s to nenavadno ponudbo“ (103), „Kako se oni pod vročim afriškim in španjskim solucem zagoreli ob razi ljubijo med seboj“ (175). Na čegav rovaš naj zarežemo kurijozum, da se je Mozartova „Zauberflöte“ preložila v „Čarobno dimko (pipo)“ (116)?! — V 23. snopiči je tudi povest „Štiri dni“ slovečega ruskega realista V. M. Garšina, preložil V. Kogej, in nekaj životopisnih črtic tega pisatelja. — Žalostno je pač, da „Slovanska knjižnica“ še vedno nima toliko podpore, kolikor je je vredna. Gospod izdajatelj pravi celo, da jo bode nadaljeval samó še do 50. snopiča, ako se ne izboljša denarno stanje. Treba je „Slovanski knjižnici“ še okolo 300 naročnikov, da bi bila popolnoma zagotovljena. Ali naj res zgolj zaradi znane naše malomarnosti prepade to književno podjetje, kakor so prepadle že vse dosedanje knjižnice?